

Σχεδιασμός Σχεσιακών Σχημάτων (2)

Σχεδιασμός Σχεσιακών Σχημάτων - Επανάληψη

Σχεδιασμός καλών σχεσιακών σχημάτων

- Μη τυπικές - γενικές κατευθύνσεις
- Θεωρία κανονικών μορφών που θα βασίζεται στις συναρτησιακές εξαρτήσεις

Σχεδιασμός Σχεσιακών Σχημάτων - Επανάληψη

Γενικές Κατευθύνσεις

1. Σημασιολογία
2. Ελάττωση πλεονασμού
3. Ελάττωση τιμών null
4. Μη πλασματικές πλειάδες

Σχεδιασμός Σχεσιακών Σχημάτων - Επανάληψη

Αποσύνθεση (decomposition)

Αλγόριθμος σχεδιασμού

- Αρχικά ένα καθολικό σχήμα σχέσης που περιέχει όλα τα γνωρίσματα
- Προσδιορισμός των συναρτησιακών εξαρτήσεων
- Διάσπαση σε ένα σύνολο από σχήματα που ικανοποιούν κάποιες ιδιότητες

Σχεδιασμός Σχεσιακών Σχημάτων - Επανάληψη

Έστω ένα σχεσιακό σχήμα R. Ένα σύνολο από σχεσιακά σχήματα $\{R_1, R_2, \dots, R_n\}$ είναι μια **αποσύνθεση** του R αν

$$R = R_1 \cup R_2 \cup \dots \cup R_n$$

γνωρίσματα

Δηλαδή, $\forall i = 1, \dots, n \quad R_i \subseteq R$

Έστω $r(R)$ και $r_i = \pi_{R_i}(r)$, $\forall i = 1, \dots, n$

$$r \subseteq r_1 * r_2 * \dots * r_n$$

πλειάδες

Σχεδιασμός Σχεσιακών Σχημάτων - Επανάληψη

Επιθυμητές Ιδιότητες Αποσύνθεσης

1. Συνενώσεις Άνευ Απωλειών

Η φυσική συνένωση των σχέσεων που προκύπτουν μας δίνει *ακριβώς* την αρχική σχέση (χωρίς επιπρόσθετες πλειάδες)

2. Διατήρηση Εξαρτήσεων

Στόχος: Έλεγχος διατήρησης εξαρτήσεων όταν γίνονται τροποποιήσεις χωρίς να υπολογίζουμε τις αρχικές σχέσεις (αποφυγή των συνενώσεων)

3. Αποφυγή Επανάληψης Πληροφορίας

Σχεδιασμός Σχεσιακών Σχημάτων - Επανάληψη

Συνενώσεις Άνευ Απωλειών

Ορισμός: Έστω C το σύνολο περιορισμών. Μια αποσύνθεση του R σε $\{R_1, R_2, \dots, R_n\}$ είναι μια αποσύνθεση άνευ απωλειών στη συνένωση (lossless join decomposition) αν για όλες τις σχέσεις $r(R)$ που είναι νόμιμες στο C ισχύει

$$r = \pi_{R_1}(r) * \pi_{R_2}(r) * \dots * \pi_{R_n}(r)$$

Θεώρημα: Έστω R ένα σχεσιακό σχήμα και F ένα σύνολο από συναρτησιακές εξαρτήσεις στο R . Έστω R_1 και R_2 μια αποσύνθεση του R . Αν μια τουλάχιστον από τις $R_1 \cap R_2 \rightarrow R_1$ ή $R_1 \cap R_2 \rightarrow R_2$ ανήκει στο F^+ τότε η διάσπαση είναι χωρίς απώλειες στη συνένωση.

• Δηλαδή τα κοινά γνωρίσματα των δύο σχημάτων είναι κλειδί για τουλάχιστον ένα από τα δύο

Βάσεις Δεδομένων 2000-2001

Ευαγγελία Πιτουρά 7

Σχεδιασμός Σχεσιακών Σχημάτων - Επανάληψη

Αποφυγή δημιουργίας πλασματικών πλειάδων

(αδυναμία αναπαράστασης συγκεκριμένης πληροφορίας)

Ταινία

Τίτλος	Έτος	Διάρκεια	Είδος	Όνομα-Ηθοποιού

Ταινία

Τίτλος	Έτος	Διάρκεια	Είδος

Παίζει

Τίτλος	Όνομα-Ηθοποιού

Βάσεις Δεδομένων 2000-2001

Ευαγγελία Πιτουρά 8

Σχεδιασμός Σχεσιακών Σχημάτων - Επανάληψη

Διατήρηση Εξαρτήσεων

Έλεγχος διατήρησης εξαρτήσεων όταν γίνονται τροποποιήσεις χωρίς να υπολογίζουμε τις αρχικές σχέσεις

Έστω F ένα σύνολο από ΣΕ στο σχήμα R και $\{R_1, R_2, \dots, R_n\}$ μια αποσύνθεση του R .

Ο **περιορισμός του F στο R_i** είναι το σύνολο F_i όλων των συναρτησιακών εξαρτήσεων του F^+ που περιέχουν μόνο γνωρίσματα του R_i .

Σχεδιασμός Σχεσιακών Σχημάτων - Επανάληψη

Έστω $F' = F_1 \cup F_2 \dots \cup F_n$

Η αποσύνθεση είναι μια **αποσύνθεση που διατηρεί τις εξαρτήσεις** (dependency preserving) αν $F'^+ = F^+$

Παραδείγματα

1. Έστω $R(A, B, C, D)$, $F = \{A \rightarrow C, B \rightarrow C, BD \rightarrow A\}$. Η αποσύνθεση του R σε $S(A, C)$ και $T(A, B, D)$ διατηρεί τις εξαρτήσεις :

2. Έστω $R(A, B, C, D, E)$, $F = \{A \rightarrow D, B \rightarrow E, DE \rightarrow C\}$. Η αποσύνθεση του R σε $S(A, B, C)$ και $T(A, B, D, E)$ διατηρεί τις εξαρτήσεις :

Κανονική Μορφή Boyce-Codd

Ένα σχεσιακό σχήμα R είναι σε BCNF σε σχέση με ένα σύνολο F συναρτησιακών εξαρτήσεων αν

για όλες τις ΣΕ στο F^+ της μορφής $X \rightarrow Y$ ισχύει τουλάχιστον ένα από τα παρακάτω:

- $X \rightarrow Y$ είναι μια τετριμμένη ΣΕ ή
- **X** είναι **υπερκλειδί** του σχήματος R

Δηλαδή το αριστερό μέρος κάθε μη τετριμμένης ΣΕ πρέπει να περιέχει ένα κλειδί

Το σχήμα μιας ΒΔ είναι σε BCNF αν το σχήμα κάθε σχέσης της είναι σε BCNF.

Boyce-Codd Κανονική Μορφή

Παράδειγμα 1

Ταινία (Τίτλος, Έτος, Διάρκεια, Είδος, Εταιρεία-Παραγωγής, Όνομα-Ηθοποιού)

Η σχέση Ταινία δεν είναι σε BCNF

(υποψήφιο) κλειδί: {Τίτλος, Έτος, Όνομα-Ηθοποιού}

Για παράδειγμα η ΣΕ Τίτλος Έτος → Εταιρεία-Παραγωγής

Boyce-Codd Κανονική Μορφή

Παράδειγμα 2

Ταινία2 (Τίτλος, Έτος, Διάρκεια, Είδος, Εταιρεία-Παραγωγής)

Η σχέση Ταινία2 είναι σε BCNF

Παράδειγμα 3

Οποιαδήποτε σχέση με δύο γνωρίσματα είναι σε BCNF

Boyce-Codd Κανονική Μορφή

Αλγόριθμος Αποσύνθεσης σε BCNF

- Βρες μια μη τετριμμένη ΣΕ που παραβιάζει τον BCNF ορισμό, έστω $X \rightarrow Y$ και $X \cap Y = \emptyset$
- Αποσύνθεση του αρχικού σχήματος R σε δύο σχήματα
 R_1 με γνωρίσματα $X \cup Y$
 R_2 με γνωρίσματα $R - Y$

Ευριστικός: στα δεξιά όσο το δυνατόν περισσότερα γνωρίσματα

Αποσύνθεση χωρίς απώλειες:

Βάσεις Δεδομένων 2000-2001

Ευαγγελία Πιτουρά 15

Boyce-Codd Κανονική Μορφή

Παράδειγμα 1

Ταινία (Τίτλος, Έτος, Διάρκεια, Είδος, Εταιρεία-Παραγωγής, Όνομα-Ηθοποιού)

Τίτλος Έτος $\rightarrow$ Διάρκεια Είδος Εταιρεία-Παραγωγής

Ταινία1(Τίτλος, Έτος, Διάρκεια, Είδος, Εταιρεία-Παραγωγής)

Ταινία2(Τίτλος, Έτος, Όνομα-Ηθοποιού)

Βάσεις Δεδομένων 2000-2001

Ευαγγελία Πιτουρά 16

Boyce-Codd Κανονική Μορφή

Παράδειγμα 2

Ταινία-Εταιρεία (Τίτλος, Έτος, Διάρκεια, Είδος, Εταιρεία-Παραγωγής, Διεύθυνση-Εταιρείας)

Πρόβλημα: υπάρχει μια **μεταβατική** εξάρτηση

Τίτλος Έτος → Εταιρεία-Παραγωγής

Εταιρεία-Παραγωγής → Διεύθυνση-Εταιρείας

Τίτλος Έτος → Διεύθυνση-Εταιρείας

Ταινία-Εταιρεία₁ (Εταιρεία-Παραγωγής, Διεύθυνση-Εταιρείας)

Ταινία-Εταιρεία₂ (Τίτλος, Έτος, Διάρκεια, Είδος, Εταιρεία-Παραγωγής)

Βάσεις Δεδομένων 2000-2001

Ευαγγελία Πιτουρά 17

Boyce-Codd Κανονική Μορφή

- Μπορεί να χρειαστεί παραπάνω από μία αποσύνθεση

Αποσύνθεση του αρχικού σχήματος R σε δύο σχήματα - R_1 με γνωρίσματα $X \cup Y$ και R_2 με γνωρίσματα $R - Y$

η R_2 μπορεί να μην είναι σε BCNF

Βάσεις Δεδομένων 2000-2001

Ευαγγελία Πιτουρά 18

Boyce-Codd Κανονική Μορφή

- Δεν είναι πάντα δυνατή η αποσύνθεση σε μια BCNF που να διατηρεί τις εξαρτήσεις

Παράδειγμα

Έστω η σχέση Παίζει(Έργο, Κινηματογράφος, Πόλη) με τους περιορισμούς ότι δεν υπάρχουν κινηματογράφοι με το ίδιο όνομα [στην ίδια πόλη], κάθε έργο παίζεται μόνο σε ένα κινηματογράφο σε κάθε πόλη και κάθε κινηματογράφος έχει πολλές αίθουσες (παίζει πολλά έργα)

Κινηματογράφος → Πόλη

Κλειδιά:

Έργο Πόλη → Κινηματογράφος

{Έργο, Πόλη}

{Κινηματογράφος, Έργο}

Βάσεις Δεδομένων 2000-2001

Ευαγγελία Πιτουρά 19

Boyce-Codd Κανονική Μορφή

Παίζει(Έργο, Κινηματογράφος, Πόλη)

Κλειδιά

Κινηματογράφος → Πόλη

{Έργο, Πόλη}

Έργο Πόλη → Κινηματογράφος

{Κινηματογράφος, Έργο}

Αποσύνθεση σε: {Κινηματογράφος, Πόλη} και {Κινηματογράφος, Έργο}

Κινηματογράφος	Πόλη	Κινηματογράφος	Έργο
Οντεόν	Αθήνα	Οντεόν	Safe Sex
Village Center	Αθήνα	Village Center	Safe Sex

Βάσεις Δεδομένων 2000-2001

Ευαγγελία Πιτουρά 20

Τρίτη Κανονική Μορφή

Ένα σχεσιακό σχήμα R είναι σε τρίτη κανονική μορφή (3NF) σε σχέση με ένα σύνολο F συναρτησιακών εξαρτήσεων αν για όλες τις ΣΕ στο F^+ της μορφής $X \rightarrow Y$ ισχύει τουλάχιστον ένα από τα παρακάτω:

- $X \rightarrow Y$ είναι μια τετριμμένη ΣΕ ή
- X είναι υπερκλειδί του σχήματος R
- κάθε γνώρισμα A του Y - X περιέχεται σε κάποιο υποψήφιο κλειδί

BCNF πιο περιοριστική -- αν σε BCNF $\Rightarrow$ 3NF

Παίζει(Έργο, Κινηματογράφος, Πόλη)

Κινηματογράφος $\rightarrow$ Πόλη

Έργο Πόλη $\rightarrow$ Κινηματογράφος

Κλειδιά {Έργο, Πόλη}
{Κινηματογράφος, Έργο}

Η σχέση είναι σε 3NF

*Είδος ΣΕ: μοναδικά
αντικείμενα ή
με βάση πρακτικές*

Αλγόριθμος Αποσύνθεσης σε 3NF

- Υπολόγισε το ελάχιστο κάλυμμα F_c της F
- Για κάθε ΣΕ $X \rightarrow Y$ της F_c
αν κανένα από τα R_i δεν περιέχει τα X, Y
νέα σχέση με γνωρίσματα $X \cup Y$
- Αν καμία από τις σχέσεις που προέκυψαν δεν περιέχει κάποιο υποψήφιο κλειδί του R δημιούργησε μια νέα σχέση με γνωρίσματα τα γνωρίσματα του κλειδιού

Αλγόριθμος Αποσύνθεσης σε 3NF

- Απώλειες στη συνένωση;
- Διατήρηση εξαρτήσεων;

Τρίτη Κανονική Μορφή

Παράδειγμα

Τραπεζίτης(Όνομα-Υποκαταστήματος, Όνομα-Πελάτη, Όνομα-Τραπεζίτη, Αριθμός Γραφείου)

Όνομα-Τραπεζίτη → Όνομα-Υποκαταστήματος Αριθμός-Γραφείου

Όνομα-Πελάτη Όνομα-Υποκαταστήματος → Όνομα-Τραπεζίτη

Κλειδιά {Όνομα-Πελάτη, Όνομα-Υποκαταστήματος} 3NF;

Τραπεζίτης1(Όνομα-Τραπεζίτη, Όνομα-Υποκαταστήματος Αριθμός-Γραφείου)

Τραπεζίτης2(Όνομα-Πελάτη, Όνομα-Υποκαταστήματος, Όνομα-Τραπεζίτη) BCNF;

Κανονικές Μορφές

BCNF - 3NF

- διατήρηση εξαρτήσεων
- απώλειες στη συνένωση
- επανάληψη πληροφορίας λόγω ΣΕ

Σχεδιασμός Σχεσιακών Σχημάτων

Ανακεφαλαίωση

- Αποσύνθεση καθολικού σχήματος

Επιθυμητές ιδιότητες

- διατήρηση εξαρτήσεων
  - όχι απώλειες στη συνένωση
  - επανάληψη πληροφορίας λόγω ΣΕ
- Κανονικές Μορφές

BCNF

3NF